

Vejledning om lokal fleksibilitet ved folkeskolens mundtlige prøver i prøveterminen maj-juni 2022

Der er indført midlertidige regler om lokal fleksibilitet ved folkeskolens mundtlige prøver i prøveterminen maj-juni 2022.

Reglerne er fastsat i § 3 i bekendtgørelse nr. 402 af 30. marts 2022.¹

Reglerne giver skoler mulighed for ved mundtlige prøver at tage højde for den undervisning, som har været påvirket af smittesituationen med COVID-19 og de afledte virkninger heraf.

I denne vejledning uddybes reglerne, herunder hvordan skolens leder og eksaminator kan anvende reglerne ved de mundtlige prøver til sommer.

Regler om fleksibilitet ved mundtlige prøver i folkeskolen

Elever, der skal til folkeskolens mundtlige prøver i prøveterminen maj-juni 2022, skal i udgangspunktet til prøve efter de rammer, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 1858 af 27. september 2021 om folkeskolens prøver (prøvebekendtgørelsen)², og som er uddybet i de enkelte fags prøvevejledninger.

Eleverne har dog i længere perioder af deres skoletid haft undervisning, som har været påvirket af smittesituationen med COVID-19 og de afledte virkninger heraf. Det kan fx være:

¹ Link til bekendtgørelsen: [Bekendtgørelse om visse regler om folkeskolens prøver i prøveterminen maj-juni 2022, sygeprøver m.v. i forlængelse heraf og andre midlertidige foranstaltninger som led i forebyggelsen og afhjælpningen i forbindelse med covid-19 \(retsinformation.dk\)](#)

² Link til bekendtgørelsen: [Bekendtgørelse om folkeskolens prøver \(retsinformation.dk\)](#)

- Nødundervisning uden fysisk fremmøde som følge af myndigheds-påbud.
- Udfordringer med at gennemføre undervisning som følge af stor smitte blandt lærere.
- anbefalinger om ikke at undervise på tværs af stamhold.
- Virtuel undervisning i forløb, som var planlagt med fysisk tilstedeværelse.

Denne påvirkning har kunnet medføre visse udfordringer for undervisningen og eleverne. Reglerne om lokal fleksibilitet giver derfor mulighed for, at der til sommerens prøver kan tages højde for disse udfordringer ved, under visse forudsætninger, at undlade at formulere mundtlige prøvespørgsmål til de påvirkede dele af undervisningen.

Nærmere forudsætninger for at udelade prøvespørgsmål

Skolens leder og eksaminator skal sikre sig, at prøvespørgsmål, der bygges på forløb, hvor undervisningen har været påvirket af smittesituationen med COVID-19 og afledte virkninger heraf, gør eleven i stand til at demonstrere udtømmende opfyldelse af fagets mål ved prøven.

Hvis skolens leder og eksaminator fagligt og pædagogisk vurderer, at dette grundet omfanget og karakteren af påvirkningen af smittesituationen med COVID-19 på undervisningen ikke kan lade sig gøre, udelades forløbet eller dele af forløbet af prøvespørgsmålene og prøvematerialet.

Udeladelser skal være godkendt af skolens leder (se også afsnittet *Udeladelse af forløb skal fremgå af opgivelsen*).

Et undervisningsforløb er ikke uegnet til at indgå i prøvegrundlaget ved en mundtlig prøve, blot fordi det har været påvirket af smittesituationen med COVID-19 og afledte virkninger heraf. Forløb kan derfor alene udelades, såfremt det pædagogisk og fagligt vurderes nødvendigt, jf. ovenfor.

Hvis et mangelfuldt forløb kan erstattes med et fyldestgørende forløb i overensstemmelse med kravene for den pågældende prøve, jf. bilag 1 i prøvebekendtgørelsen, gør skolen det.

Fravigelse af krav om antal prøvespørgsmål m.v.

Antallet af prøvespørgsmål kan reduceres, hvis det i forbindelse med udeladelsen bliver nødvendigt at fravige krav til et bestemt antal forløb/tekster/emner/temaer m.v., der skal laves prøvespørgsmål i.

Tilsvarende kan kravet om, at hver elev skal kunne vælge mellem mindst fire muligheder ved lodtrækningen, fraviges.

Antallet af gange, det samme prøvemateriale må anvendes, kan ligeledes øges, hvis det bliver nødvendigt.

Eksaminator skal sørge for, at eleven har mulighed for at demonstrere udtømmende opfyldelse af fagets mål ud fra den opgivelse og de prøvespørgsmål, som eleven kan afprøves i ved prøven.

Der kan ikke ske justering af den enkelte prøves vurderingskriterier eller af prøvens form.

Udeladelse skal fremgå af opgivelse for den enkelte prøve

I de tilfælde, hvor skolens leder og eksaminator vurderer, at eleverne ikke skal prøves i et forløb eller dele af et forløb, som har været påvirket af smittesituationen med COVID-19, skal dette præciseres og fremgå af opgivelsen for den pågældende prøve.

Konkret udarbejder eksaminator opgivelsen som vanligt forud for prøven og i overensstemmelse med de almindelige krav, som er fastsat i prøvebekendtgørelsens bilag 1 eller 2.

I opgivelsen markeres det tydeligt, hvilke forløb eller dele af et forløb der udelades, og som dermed ikke indgår i prøvegrundlaget.

Opgivelsen kvalitetssikres og godkendes herefter af skolens leder og sendes sammen med lodtrækningsmateriale og eventuelle bilag til censor senest 14 kalenderdage, før prøven afholdes.

Dialog mellem eksaminator og censor

Censor skal ved at læse opgivelsen eksplicit kunne orientere sig om eventuelle udeladte forløb og prøvespørgsmål.

Det vil være naturligt, at der er en dialog mellem eksaminator og censor om eventuelle udeladte områder/emner, den forventede betydning af udeladelsen for prøven, samt at eksaminator/censor ikke vil afprøve eleverne i området/emnet ved prøven.

Hvornår foretages vurderingen om udeladelse af forløb?

Vurderingen om udeladelse af forløb foretages i forbindelse med udarbejdelse af opgivelsen. Her vil såvel eksaminator som skolens leder have et nærmere overblik over den faktisk gennemførte undervisning i faget.

Offentliggørelse af opgivelsen på skolens hjemmeside

Såfremt man på skolen undlader at formulere prøvespørgsmål i dele af faget, skal man forud for prøvens afholdelse offentliggøre opgivelsen for det pågældende fag på skolens hjemmeside, hvoraf det fremgår, hvilke dele af opgivelsen der er udeladt af prøvegrundlaget. Opgivelsen skal være offentlig på skolens hjemmeside indtil den 30. juni 2022.

Eksempler på, hvordan den lokale fleksibilitet kan anvendes

Herunder kan du læse et par eksempler på, hvordan udeladelsen af forløb kan foregå i nogle fag.

Eksempel 1: Hovedværksforløb i prøveform B i dansk, 9. klasse udelades

Dansklæreren på en skole planlagde i december 2022 et forløb med hovedværkslæsning, hvor en 9. klasse i fællesskab skulle læse ”Tag gaden tilbage” af Sanne Munk og Sarah Engell. Dansklæreren havde påtænkt hovedværkslæsningen i et forløb med overskriften ”Den ”vilde” ungdom” og havde planlagt at opgive hovedværket som et af de tre hovedværker, der skal opgives i tekstopgivelsen, hvoraf de to skal være danske romaner.

På grund af smittesituationen med COVID-19 blev arbejdet med hovedværkslæsningen udfordret. Dette skyldtes bl.a. stor smitte blandt lærerne på skolen, og at det i perioder var nødvendigt at gennemføre opdelt undervisning, hvor nogle elever deltog virtuelt hjemmefra, mens andre elever var fysisk tilstede på skole. Samlet set påvirkede smittesituationen undervisningen, hvilket viste sig i elevernes overordnede tilgang til arbejdet, som bl.a. gav sig udtryk i, at eleverne udviste en generel manglende forståelse af værkets indhold og budskab, og at arbejdet med hovedværkslæsningen var fragmentarisk og med tilfældige danskfaglige tilgange.

Læreren og skolelederens faglige og pædagogiske vurdering er, at de særlige omstændigheder i undervisningen betyder, at eleverne ikke skal afprøves i hovedværksforløbet til prøven. Det vurderes samtidig, at det ikke er muligt at erstatte hovedværket med en anden dansk roman.

Før den mundtlige prøve i prøveterminen maj-juni 2022 udarbejder dansklæreren som vanligt tekstopgivelsen i overensstemmelse med de krav, som er fastsat i prøvebekendtgørelsens bilag, og som er uddybet i prøvevejledningen. Her skriver læreren også ”Tag gaden tilbage” på tekstopgivelsen som en af de to danske romaner under hovedværksopgivelserne.

I forlængelse af læreren og skolelederens faglige og pædagogiske vurdering skrives det samtidig tydeligt ind i tekstopgivelsen, at ”Tag gaden tilbage” udelades af prøvegrundlaget, og at eleverne derfor ikke afprøves i forløbet ved prøven eller i at anvende det som en mulig perspektiveringstekst. Dansklæreren sørger også for, at der tages højde for udeladelsen af hovedværket i forbindelse med udarbejdelsen af de fordybelsesområder, som eleverne trækker mellem.

Når tekstopgivelserne er færdige, kvalitetssikrer skolelederen indholdet, underskriver dem og sender dem til censor sammen med det øvrige prøvemateriale.

Efter modtagelsen af materialet kontakter censor læreren, hvor de drøfter prøvens afholdelse, og eventuelle tvivlsspørgsmål afklares. Lærer og censor drøfter også her den udeladte del af tekstopgivelsen, herunder at lærer/censor ikke afprøver eleverne i området ved prøven.

Skolen sørger for at offentliggøre opgivelsen på skolens hjemmeside forud for prøven afholdelse.

Eksempel 2: Udeladelse af et undervisningsforløb i opgivelsen i matematik, 10. klasse (prøveform B)

Matematiklæreren på en skole har planlagt, at 10. klassen henover skoleåret skal igennem fire undervisningsforløb med udgangspunkt i relevant undervisningsmateriale. Ét af de fire undervisningsforløb skulle gennemføres i vinterperioden fra november 2021 til januar 2022. Læreren havde i den forbindelse planlagt, at eleverne skulle omkring seks mindre delforløb inden for undervisningsforløbet. Læreren havde ligeledes planlagt at opgive hele undervisningsforløbet som en del af det alsidigt sammensatte stof, som der skal opgives til den mundtlige prøveform B i matematik i 10. klasse.

På grund af smittesituationen med COVID-19 besværliggøres arbejdet dog væsentligt med fire af de seks delforløb. Dette skyldtes bl.a. stor smitte blandt lærerne på skolen, og at det i perioder var nødvendigt at gennemføre opdelt undervisning, hvor nogle elever deltog virtuelt hjemmefra, mens andre elever var fysisk tilstede på skole.

Læreren og skolelederens faglige og pædagogiske vurdering er, at de særlige omstændigheder i undervisningen betyder, at eleverne i den mundtlige prøve ikke skal afprøves i de fire delforløb, der er blevet væsentligt påvirket af smittesituationen med COVID-19.

Læreren og skolens leder vurderer samtidig, at eleverne vanskeligt kan afprøves i de resterende dele af undervisningsforløbet. Undervisningsforløbet er ikke længere omfattende nok, og eleverne vil have vanskeligt ved at udarbejde fyldestgørende skriftlige redegørelser, som relaterer sig til undervisningsforløbet. Den samlede vurdering er derfor, at undervisningsforløbet som helhed skal udelades af prøvegrundlaget.

Før den mundtlige prøve udarbejder matematiklæreren, som vanligt, opgivelsen i overensstemmelse med de krav, som er fastsat i prøvebekendtgørelsens bilag. Her indskrives læreren de fire overordnede undervisningsforløb med tilhørende delforløb, som det hele tiden har været planen.

I forlængelse af lærerens og skolelederens faglige og pædagogiske vurdering, skrives det samtidig tydeligt ind i opgivelsen, at eleverne ikke skal prøves i det ene af undervisningsforløbene, hvor der har været store udfordringer.

Læreren informerer samtidig eleverne om, at de ved prøven ikke vil blive afprøvet i deres skriftlige redegørelser, som relaterer sig til undervisningsforløbet.

Når tekstopgivelserne er færdige kvalitetssikrer skolelederen indholdet, underskriver dem og sender til censor sammen med det øvrige prøvemateriale efter vanlig procedure.

Efter modtagelsen af materialet kontakter censor læreren, hvor de drøfter prøvens afholdelse, undervisningens arbejds- og organisationsmåder og eventuelle tvivlsspørgsmål afklares. Lærer og censor drøfter også her den udeladte del af opgivelsen, herunder at lærer/censor ikke afprøver eleverne i området ved prøven.

Skolen sørger for at offentliggøre opgivelsen på skolens hjemmeside forud for prøven afholdelse.